

OOSTENWIND

Afgelopen winter zijn eindelijk ontgrondingswerkzaamheden uitgevoerd in het in de Noordoostpolder gelegen paddenstoelenreservaat. De vertraging was een gevolg van allerlei wettelijke procedures. Het gaf de initiatiefnemers ruim de tijd om van gedachten te wisselen over de meest gunstige inrichting van het gebied. Overleg is zinvol, maar de praktijk blijkt meestal weerbarstiger. Zo ook hier.

Namens de NMV was gevraagd om een geleidelijke overgang te creëren tussen het gedeelte met keileem en dat met puur zand. Die is er niet gekomen. Mogelijk omdat het budget op was. Voor dit al te zeer betreurd kon worden, brak er een gortdroge aprilmaand aan met wekenlang een harde oostenwind. Die zorgde voor stofwolken in het acht uur-journaal en beelden van onbegaanbare wegen in de voormalige veenkoloniën in Drenthe en Groningen. Deze weersomstandigheden lieten ook het reservaat niet onberoerd. De oostenwind stuwde het zand op tegen het keileem stuk en veranderde het landschap in een zandverstuiving, die op de Veluwe of in Noord-Brabant niet zou misstaan. De jonge aanplant heeft het duidelijk heel zwaar en het is de vraag hoeveel er van zal overleven. Om een variatie op een oud gezegde te gebruiken: de mens wikt, de natuur beschikt.

In de plannen was geen rekening gehouden met het feit dat het blootgekomen zand zo leemarm zou zijn en dus makkelijk zou kunnen stuiven. Natuurdoelen, bosgaten, stobbenhopen, overgangszones, allemaal interessante begrippen die, misschien onbedoeld, de illusie wekken van alles onder controle te hebben. Dat het anders uitpakt, is in dit geval niet zo'n ramp. Het landschap dat ons voor ogen stond, zal er iets anders uit gaan zien. Nou, en? Erger is het dat in andere sectoren van de maatschappij zoveel plannen gedoemd zijn om te mislukken, ondanks de inzet van duurbetaalde managers en alle haalbaarheidsonderzoeken en rapporten van adviesbureau's. Nog erger is het dat een leek dat vaak al van verre kan zien aankomen. Het samenvoegen van gemeentes of provincies ter verhoging van efficiëntie en om geld te besparen, marktwerking in de zorg en de energiesector om de burger meer keus te bieden en de concurrentie te bevorderen. Er hoeft niet eens langdurig een oostenwind te waaien om deze plannen een kwartslag te draaien of in hun tegendeel te laten omslaan. Meer dan ooit wordt dagelijks bewezen dat we als mens slechts over een beperkte hoeveelheid verbeeldingskracht beschikken en dus moeizaam in de toekomst kunnen kijken. Of zijn onder plannenmakers de belangen eenvoudigweg te groot waardoor wensdenken overheerst? En lijdt de natuurindustrie aan hetzelfde euvel, waar je als eenvoudig NMV-lid gemakkelijk in meegesleurd wordt?

Een huiveringwekkende gedachte!

door Rob Chrispijn

